

3. DARE MAHKEMES

ESAS NO : 2025/

YÜRÜTMENİN DURDURULMASINI

STEYEN (DAVACI) :
VEKİL : AV. OZAN KARAKAYA

KARŞI TARAF (DAVALI) : ZM R VALİLİ
VEKİL :

STEMİN ÖZETİ : Davacı tarafından, zmir ili, Menderes ilçesi, Anadolu Lisesinde matematik öğretmenliği olarak görev yapmaktaki; norm fazlası olarak belirlenerek Anadolu Lisesine atanmasına ilişkin 11/12/2024 tarih ve sayılı i lemin; hukuka aykırı olduğu, yeni atandığı okulun evine ve eski görev yaptığı okula yaklaşık 155 km mesafede yer aldığı, ikametgahının ve ekinin yerinin Menderes-Özdere mahallesinde olması, iinin başka bir yere taşınması ve iki çocuğunun olmasından dolayı ciddi oranda madduriyet yaadığı ve aile birliğinin zedelendiği, 2,5 saat süren bir yol sonunda okula ulaşabildiği ve bu süreçte çocuklarını bırakabileceği kimsenin olmadığı, öte yandan yeni yılda yapılacak norm düzenlemesinde norm fazlası olmama ihtimalinin yüksek olduğu, mazeretleri ve mevcut durumu göz önünde bulundurulmadan idarece takdir yetkisinin sınırlarını aşarak haksız ve hatalı i lemin tesis edildiği ileri sürülerek iptali ve yürütülmesinin durdurulması istenilmektedir.

SAVUNMA ÖZETİ : Usul bakımından; davanın süresinde açılmadığı, esas bakımından ise; davacının görev yaptığı okulda norm sayısının 3 olmasına rağmen 4 adet matematik öğretmenin bulunduğunu, hizmet puanı üstünlüğüne göre davacının norm fazlası olarak belirlenmesi sonucunda ilgili mevzuat hükümleri doğrultusunda ve hukuka uygun i lemin tesis edildiği ileri sürülerek davanın reddi gerektiği savunulmaktadır.

TÜRK MİLLET ADINA

Karar veren zmir 3. dade Mahkemesi'nce dava dosyası incelenerek, davanın süresinde açıldığı tespit edildikten sonra yürütmenin durdurulması istemi hakkında i lemin gereği görüldü:

2577 sayılı İdari Yargılama Usulü Kanunu'nun 27. maddesinin 2. fıkrasında; idari mahkemelerin, idari i lemin uygulanması halinde telafisi güç veya imkansız zararların doğması ve idari i lemin açıkça hukuka aykırı olması artlarının birlikte gerçekleşmesi durumunda, gerekçe göstererek yürütmenin durdurulmasına karar verebilecekleri hükme bağlanmıştır.

Milli Eğitim Bakanlığı Öğretmen Atama ve Yer Değiştirme Yönetmeliği'nin "**htiyaç ve norm kadro fazlası öğretmenlerin yer değiştirmeleri**" başlıklı 53. maddesinin 3. fıkrasında; "Öğretmenlerden; herhangi bir nedenle istihdam alanı daralanlar ile görevli oldukları eğitim kurumlarında alanlarında norm kadro sayısı azalanlar, hizmet puanı üstünlüğüne göre yapılacak değerlendirme sonucunda hizmet puanı en az olandan başlamak üzere norm kadro fazlası olarak belirlenir. Hizmet puanının eşitliği hâlinde sırasıyla; öğretmenlikteki hizmet süresi daha az olan, öğretmenli ve daha sonra başlayan norm kadro fazlası olarak belirlenir. Hizmet puanlarının hesabında yer değiştirmeye vurularının son günü esas alınır. Norm kadro fazlası olarak belirlenen öğretmenler; öncelikle görevli oldukları yerle ilim yerindeki ya da ilçedeki eğitim kurumları olmak üzere il içinde alanlarında norm kadro açığı bulunan eğitim kurumlarına tercihleri de dikkate alınarak hizmet puanı üstünlüğüne göre atanır." hükmü ile aynı yönetmeliğin 53/5 maddesinde; "(5) Bu madde kapsamında il

3. DARE MAHKEMES

ESAS NO : 2025/

içinde yapılan atamalarla fazlalığın giderilememesi durumunda fazlalık, il içinde zamana baki olmaksızın yapılacak yerdeki tirmelerle giderilir. Bu ekinde yapılacak yerdeki tirmeler, duyurusu yapılan eğitim kurumlarına öğretmenlerin tercihleri de dikkate alınarak hizmet puanı üstünlüğüne göre yapılır. Fazla konumdaki öğretmenlerden herhangi bir kuruma atanmak üzere başvuruda bulunmayanlar ile tercihlerine atanamayanların görev yerleri, il içinde valiliklerce resen belirlenir" hükmüne yer verilmiştir.

Dava dosyasının incelenmesinden, davacının zmir ili, Menderes ilçesi, Gümüşdere Bilgin Bülent Kılıç Anadolu Lisesinde matematik öğretmeni olarak görev yapmaktayken Milli Eğitim Bakanlığı Öğretmenlerin Atama Ve Yer Değiştirme Yönetmeliğinin 53. Maddesi kapsamında zmir Valiliği tarafından norm fazlası öğretmenlerin belirlenmesi ve yer değiştirmelerine ilişkin duyuru yapıldığı, yapılan duyuru sonucunda norm fazlası öğretmenlerin atamalarının gerçekleştirildiği, ilgili yönetmelik doğrultusunda davacının da görev yaptığı okulda norm fazlası olarak belirlenmesi sonucunda Kiraz Çok Programlı Anadolu Lisesine atanmasına karar verilmesi üzerine söz konusu atamalarının iptali istemiyle bakılan davanın açıldığı anlaşılmıştır.

Anayasanın 13. maddesinde, " Temel hak ve hürriyetler, özlerine dokunulmaksızın yalnızca Anayasanın ilgili maddelerinde belirtilen sebeplere bağlı olarak ve ancak kanunla sınırlanabilir. Bu sınırlamalar, Anayasanın sözüne ve ruhuna, demokratik toplum düzeninin ve lâik Cumhuriyetin gereklerine ve ölçülülük ilkesine aykırı olamaz.", 5. maddesinde, "Devletin temel amaç ve görevleri, Cumhuriyeti ve demokrasiyi korumak, ki ilerin ve toplumun refah, huzur ve mutluluğunu sağlamak; ki ilinin temel hak ve hürriyetlerini, sosyal hukuk devleti ve adalet ilkeleriyle bağdaştırılmaksızın sınırlayan siyasal, ekonomik ve sosyal engelleri kaldırmaya, insanın maddî ve manevî varlığının gelişmesi için gerekli şartları hazırlamaya çalışmaktır.", 20. maddesinin birinci fıkrasında, "Herkes, özel hayatına ve aile hayatına saygı gösterilmesini isteme hakkına sahiptir. Özel hayatın ve aile hayatının gizliliğine dokunulamaz.", 41. maddesinde, "Aile, Türk toplumunun temelidir ve ebeveynler arasında eşitliğe dayanır. Devlet, ailenin huzur ve refahı ile özellikle annenin ve çocukların korunması ve aile planlamasının öğretimi ile uygulanmasını sağlamak için gerekli tedbirleri alır, teşvik eder. Her çocuk, korunma ve bakımdan yararlanma, yüksek yararına açıkça aykırı olmadıkça, ana ve babasıyla birlikte yaşama ve bakım hakkına sahiptir. Devlet, her türlü istismara ve iddiate karşı çocukları koruyucu tedbirleri alır." hükümleri bulunmaktadır.

Anayasa Mahkemesi, Nurbaki Fikri Başvurusuna ilişkin 11/10/2018 tarihli, Başvuru No:2014/2502 sayılı kararında, "47. Kamu hizmetinin nitelikli gereği bazı kamu görevlilerinin belirli aralıklarla başka yerlere, bazen de başka kurumlara atanmaları zorunlu olabilir. Bu konuda idareye belirli bir takdir alanı tanınması gerektiği tabiidir. Bu bağlamda ki ilerin birtakım mazeretler çerçevesinde başka yere atanma konusunda talep hakları var ise de atamaya ilişkin mazeretlerini dikkate alarak talepleri de değerlendirilip karara bağlayacak olan idaredir. İdarenin kendi mevzuatı çerçevesinde, ifa edilen kamu hizmetinin gereklerini, insan kaynaklarının verimli kullanılmasını, teşkilat yapısının elverişliliğini ve benzeri faktörleri dikkate alması kaçınılmazdır. Zira kamu hizmetinin sağlıklı ve kesintisiz bir şekilde yürütülmesi için gerekli tedbirleri almak, ilgili idarenin öncelikli görevi ve sorumluluğudur (*hsan Asutay*, § 39).

48. Bununla birlikte pozitif yükümlülükler kapsamında, kamu görevlilerinin atanması veya nakil işlemlerinde gözetilen kamusal yarar ile bireyin aile hayatına saygı hakkından yararlanmasındaki bireysel çıkar arasında makul bir dengenin kurulması gereklidir. Elbette ki her atama veya görevlendirme işleminde olayın kendine özgü koşullarının gözetilmesi gerekir. Ancak devletin söz konusu dengeyi sağlamak üzere yapamayacağı durumda aile hayatına saygı hakkının özünün zedelenebileceği gözden kaçırılmamalıdır." denilmiştir.

Bilindiği gibi, ölçülülük ilkesi *elverişlilik*, *gereklilik* ve *orantılılık* olmak üzere üç alt ilkeden oluşmaktadır. *Elverişlilik* öngörülen müdahalenin ulaşılmak istenen amacı gerçekleştirmeye elverişli

3. DARE MAHKEMES

ESAS NO : 2025/

olmasını, *gereklilik* ula ılmak istenen amaç bakımından müdahalenin zorunlu olmasını, yani aynı amaca daha hafif bir müdahale ile ula ılmasının mümkün olmamasını, *orantılılık* ise bireyin hakkına yapılan müdahale ile ula ılmak istenen amaç arasında makul bir dengenin gözetilmesi gereklili ini ifade etmektedir.

Ölçülülü ün üçüncü alt ilkesi olan orantılılık, kamu yararının korunması ile bireyin hak ve özgürlükleri arasında adil bir dengenin sa lanmasını gerektirmektedir. Öngörülen idari tedbirin bireyi ola an dı ı ve a ırı bir yük altına sokması durumunda müdahalenin orantılı ve dolayısıyla ölçülü oldu undan söz edilemez. Bu itibarla davacının fiili veya tasarrufa neden olan durumu ile tesis edilen i lemin sonuçları kıyaslanarak ölçülülük ilkesi bakımından ele alınması gerekmektedir.

Uyu mazlık konusu olayda, davacının görev yaptı ı okulda yapılan norm düzenlemeleri kapsamında norm fazlası olarak tespit edilmesine ili kin idarece yapılan de erlendirmede i lem tarihi itibariyle hukuka aykırılık bulunmamakta ise de, görev yaptı ı Menderes ilçesinden Kiraz ilçesine atanmasına yönelik kararda davacı bakımından ilçeler arasındaki mesafe ve büyük ehir artlarındaki ula ım ve ya am artları noktasında ölçülülük ilkesinin ihlal edildi i sonucuna varıldı ndan, davacının norm fazlası olarak belirlenmesi sonucunda aile bütünlü ü ve ula ım hususlarının da dikkate alınarak makul mesafede bir okula atama yapılması gerekirken i bu hususların dikkate alınmaması sonucunda davacı ve ailesi bakımından ma duriyet do uracak ve kamu-birey menfaati arasındaki dengeyi bozacak nitelikte yapılan atama i leminde hukuka uyarlık görülmemi tir.

Öte yandan; davacının ya adı ı ve atandı ı ilçeler arası mesafe dikkate alındı nda i lemin uygulanmasının telafisi güç zararların do umuna yol açabilece i açıktır.

Açıklanan nedenlerle; hukuka aykırılı ı açık olan dava konusu i lemin; uygulanması halinde telafisi güç zararlar do abilece inden 2577 Sayılı Kanununun 27.maddesi uyarınca teminat alınmaksızın **yürütülmesinin durdurulmasına**, kararın tebli inden itibaren **7 (yedi) gün** içerisinde **zmir Bölge dare Mahkemesi'ne itiraz yolu** açık olmak üzere, 19/02/2025 tarihinde oybirli iyle karar verildi.

Ba kan

Üye

Üye

